

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение

«Средняя общеобразовательная школа № 6 г. Карабулак»

РАССМОТРЕНО

_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Зам.директора по УВР

_____ Аушева Т.А.
_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

**Директор ГБОУ «СОШ
№6 г.Карабулак**

_____ Хочубарова Л.Б.,
_____ от
« ____ » _____ 2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Родная литература»

для обучающихся 3 класса

г.Карабулак 2023 г.

Кхетора кӑхат (пояснительная записка)

Таханарча школан хӑлхашка латт доккхий декхараш. Керттерча дакӑе уж да хӑлкхувш йоаг1а т1ехе эздел долаш, г1улакхаца, нахаца товш, 1имерза, ший моттиг д1алаца ховш, Даӑхе а, кӑам а, дезал а лоарх1аш, шийна хӑлхашка латта декхараш кхетадеш, цу хӑабӑахӑа кӑахӑегаш, дийша, 1илман лардаш 1омаяӑ, вахаре царех пайда эца ховш хӑалкхейр.

Вахар дег1адоаг1а 1илма, техника, культура дег1адарца. Царга хӑежжа хила беза дешархошта тахан беш бола хӑехам. Школашка вахарцара бувзам ч1оаг1баро д1адех хӑехархошкара дешархой теркам т1абахийта дезар – дукхаг1а долча дакӑе шоашка уйла яйтар, 1илман лардаш тохкаш болх байтар, 1омадаӑчох вахаре пайда эца ховргдолаш.

Наӑна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоарх1ам болаш да дешархой кхетам дег1абоалабара, х1ана аьлча, мотт 1омабарца кхетаю мета хозал, из б1аӑхий хилар, кхыча кӑамий мотт а дикаг1а кхетабу бераша, цар культура йовза а новкӑостал ду. Дешархошта д1ахӑехар хила деза уж кхетаргболаш, ц1енача, аттача меттала, 1омадаӑчох ма хулла дукхаг1а дукхаг1а пайда эца йиш хургйолаш. Цудухӑа наӑна мотт хӑехачо керттердар хӑакӑоастадеш, цунна теркам т1абохийташ, грамматически бокӑонаш в1аши юташ бе беза ший болх.

Наӑна метта урокаш т1а дешархоша г1алг1ай метта грамматически лардаш 1омаю, кӑамаьл шаьрдара балхаш а ду.

Пхелаг1ча классе доладу грамматически дакӑа – морфологи 1омае, из болх д1ахӑо ялхлаг1чеи ворх1лаг1чеи классашка. Из раздел я кӑамаьла доакӑоех кхетам луш, хӑалха царех 1омадаӑр к1оаргдеш, шердеш. Кӑамаьла доакӑош 1омадеш дешархошта ха деза предложенешта юкӑера уж шеко йоацаш белгалдаха.

Дешархой кӑамаьла культура лакхӑяри 1омадаӑчун навькаш дег1айоалаяри хила деза х1ара урока. Из болх д1ахӑо тайп-тайпара упражненеш кхоачашӑярца. Упражненеша новкӑостал ду 1омаӑ бокӑонаш ч1оаг1ӑе, орфографически а пунктуационни говзал ч1оаг1ӑе, грамматически материал дикаг1а кхетае а, йоазонца цунах пайда эца а.

Говзамеча йоазонех пайда эцаш, дувзаденна кӑамаьл шаьрдеш дешархой теркам т1абахийта беза хӑехархоcho сочиненеш, изложенеш язӑяра,говзамеча текста тохкам бе 1омабара.

Тайп-тайпарча дошлоргех пайда эца 1омаде деза хӑехархоcho бераш, шоаш бувцаш бола мотт б1аӑхий, ира, говза, хоза бувцаргболаш, кӑамаьл деча хана а йоазув деш а г1алаташ дергдоацаш. Х1ара уроках, кердачох хоам беш, хӑалха 1омадаӑр дагалувцийта деза дешархошка, кердачун хӑалха 1омадаӑчунца бувзам а беш.

Х1ара классе шу д1адоалаш а шу чакхдоалаш а хӑалха 1омадаӑр кердадаккха деза дешархошца, программаца белгалбаӑккха дувзаденна кӑамаьл шаьрдара болх бизза д1абахӑа беза.

Г1алг1ай мотт хӑехара г1улакх доагг1ача тайпара хӑехархоcho д1ахӑой, дешархошта шоай наӑна мотт безалургба, шоаш 1омабеча кхыча кӑамий метай бокӑонаш йовза атта хургда.

3 класе дешара урока календарни тематически план (68 с.)

№ ар г1.	Урока тема	Сахь.	Ха			Ц1.болх
			лерх1а	йола		
	І четверть <i>Ахкеи гуйреи</i>					
1	Яндиев Дж. «Дешархошка»	1				
2	Муталиев Хь-Б. «Цхьоалаг1ча сентябре».	1				
3	Осмиев Хь. «Хьехархо».	1				
4	Льянов М. «Іарамхий йтсте».	1				
5	Осмиев Хь. «Ахкан бийса», Гагиев Г. «Дог1а халхадувл», Ушинский К. «Маьлха з1анараш».	1				
6	Боков А. «Хьунаг1а».	1				
7	Хамхоев А. «Гуйра», «Гуйра».	1				
8	«Маькхах дола дош».	1				
9	Классал арахьа дешар. Оакхарех дола фаьлгаш.	1				
10	Осмиев Хь. «Ялата хам»,	1				
11	Чахкиев С. «Са юрт».	1				
	Іалам лорадар – Даьхе лораяр да.					
12	Пришвин М. «Дагадоаг1арех», Гагиев Г. «Га д1аег1ай Мусас».	1				
13	Хашагульгов І. «Лийга б1ийг».	1				
14	Плиев М-С. «Даьра чов»,	1				
15	Хашагульгов І. «Лом».	1				
16	Саракаев Хь. «Борзик».	1				
17	Даурбеков Б. «Хьазилгаш лувца циск».	1				
18	Хашагульгов І. «Сувсакь», «Б1арзадахка»	1				
	2 четверть					
19	Классал арахьа дешар «Сагах, цун гоазалах дола фаьлгаш».	1				
	Берий вахар					
20	Котиева Н. «Берашка», Солоухин В. «Вай берал».	1				
21	Гагиев Г. «Эздел».	1				
22	Осмиев Хь. «Д1аяха ха», Костоев І. «Харцои нийсхой».	1				
23	Чантиев А. «Х1ана вар Мурад г1айг1ане».	1				
24	«Деналг1улакхаца хьахьокх».	1				
25	Гагиев Г. «Виза кьонах».	1				
26	Классал арахьа дешар. Сакьердаме муг1араш.	1				

27	Чантиев А. «Дика оамал».	1				
28	Шадиев С. «Бурдолг».	1				
	1а.					
29	Арчаков Т. «Бераш 1анна г1аддахад», Осмиев Хь. «Лоа делх».	1				
30	Ушинский К. «Биъ дагалоаттам».	1				
31	Фаьлг. «1ани ахкани хина кьовсам».	1				
32	Хашагульгов 1. «Керда шу», Арчаков Т. «1а».	1				
	III четверть.					
33	Костоев 1. «Берза 1азал».	1				
34	Фаьлг «Хьуна оакхарий кьамаьлаш», Баратынский «1ан сурташ».	1				
35	Классал арахьа дешар. Берех дола дувцараш.	1				
	Г1улакх, эздел – доттаг1ий ба.					
36	Гагиев Г. «Виза к1ант», Сулаев М. «Ца вовза доттаг1а».	1				
37	Гагиев Г. «Ахьмади Махьмади», Плиев М.-С. «Нийса язде 1омавелча».	1				
38	Костоев 1. «Даь хьехамаш», Озиев С. «Нахацара г1улакх».	1				
39	Гагиев Г. «Мишта яа еза маькх».	1				
	Дай мехка яхь йола к1антий.					
40	«Арг1а т1ехьашка хинна т1ом», Муталиев Хь. «1919 шу Экажкьонгий - Юрта».	1				
41	Классал арахьа дешар. Даьхенах йола байташ.	1				
42	Зязиков Б. «Дего гешт дергдацар».	1				
43	Шадиев С. «Кавказа турпал – Тутаева Аьсет».	1				
44	«Иштта т1ом бора вежараша».	1				
45	Шадиев С. «Осканов Суламбек – халкьа тешаме во1», «Ц1авенав тха лоалахо» Арчаков С.	1				
	Вай ноаноех лаьца.					
46	«Наьна кулг» шира дувцар, Мякиев А. «Наьна бийса».	1				
	Б1аьсти.					
47	Бианки В. «Март», «Оалхазараш ц1адаьхкад».	1				
48	Шадиев С. «Ялат д1аде доладир», Осмиев Хь. «Б1аьсти».	1				
49	Классал арахьа дешар. Оалхазараш дола фаьлгаш.	1				
50	Яндиев Дж. «Балха 1уйре», фаьлг «Доттаг1ий».	1				
51	Фаьлг «Беши карти», Осмиев Хь. «Дог1а».	1				
	Халкьа багахбуьцам.					
52	Мальсагов А. «Кицаш», «Мишта кхетаду вай кицаш».	1				
53	«Ховли-довзалеш», «Тхьуж - илии».	1				
	IVчетверть					
54	Дахкильгов И. «Бийдолгаш».	1				
55	Классал арахьа дешар. 1аламах дола дувцараш.	1				
56	Фаьлг «Къажкьайг».	1				
57	Фаьлг «Пхьагало парг1атдаьха оакхарий».	1				
58	Фаьлг «Борзи 1аьхари».	1				
59	Фаьлг «Газеи цун б1ийгии», «Хьаькьал теннад».	2				
60						
61	Фаьлг «Са ги боаг1аргба хьо», «Мишта 1ехадаьд цогало оакхарий».	1				
62	Фаьлг «Борзи, цогали,пхьагали».	1				
63	Фаьлг «Котам».	1				

64	Фаьлг «Дог – майра пхьагал».	1				
65	Фаьлг «Пхьиди дахкеи», «БоргIали цогали», «Хьунсаг».	2				
66						
	<i>Шира дувцараш.</i>					
67	«Тускар чIоагIа делахь», «ЦIа дехад».	1				
68-	«Лом – лом да», «Гий», «Миста бод биача тоалургвар».	1				